

UČENJE O ČLOVEKOVIH PRAVICAH V NEFORMALNEM OKOLJU

LEKCIJE IZ AKCIJSKEGA PROGRAMA ZA UČENJE O PRAVICAH

KAJ JE AKCIJSKI PROGRAM ZA UČENJE O PRAVICAH?

Akcijski program za učenje o pravicah (REAP) je desetletna mednarodna pobuda za učenje o človekovih pravicah, ki jo vodi Amnesty International Norveške. REAP Amnesty International se izvaja v Izraelu, Maleziji, Moldaviji, Maroku, na Poljskem, v Rusiji, Sloveniji, Južni Afriki, na Tajskem in v Turčiji. Na podlagi ocene lokalnih potreb partnerji v projektu REAP izberejo teme s področja človekovih pravic, ki ustrezajo njihovim ciljnim skupinam in kontekstu človekovih pravic v njihovi državi. Jedro projekta je izobraževanje multiplikatorjev za učenje o človekovih pravicah – posameznikov, ki lahko s svojo vlogo ali položajem v družbi vplivajo na širše občinstvo ali skupine ljudi. S pomočjo REAP-a imajo partnerji v projektu pozitiven vpliv na človekove pravice in prispevajo k cilju Amnesty International, graditi kulturo človekovih pravic po svetu.

UČENJE O ČLOVEKOVIH PRAVICAH V NEFORMALNEM OKOLJU

Pobude za učenje o človekovih pravicah organizacije Amnesty International so

© Amnesty International

V okviru kampanje Ustavimo nasilje nad ženskami so se zbrali zagovorniki človekovih pravic v Južnoafriški republiki v podporo akciji Amnesty International 16 dni aktivizma v Cape Townu.

namenjene opolnomočenju posameznikov in skupnosti s spodbujanjem znanja in veščin, skladnih z mednarodno priznanimi načeli človekovih pravic. Ti cilji so pogosto doseženi preko učenja o človekovih pravicah zunaj šolskega okolja. V teh, neformalnih okoljih, kot so lokalne ali mladinske skupine in lokalni forumi, REAP ljudi obvešča o njihovih pravicah in pravicah drugih in se trudi dati

posameznikom moč, da se postavijo za te pravice. Ta semena družbenih sprememb so mogoča s pomočjo neprecenljivih partnerstev z nacionalnimi in lokalnimi organizacijami in z gojenjem aktivizma z mobilizacijo mladih. Skozi učenje o človekovih pravicah, sodelujoči v projektu REAP-a pridobijo orodja, da postanejo zagovorniki človekovih pravic, tako lastnih kot tudi od drugih.

“V večini skupnosti se ljudje sedaj zavedajo svojih pravic ter odgovornosti in prijavljajo primere ter prekinjajo molk.”

Partner v projektu REAP, Južna Afrika

POVEČEVANJE UČINKA S SODELOVANJEM

Lokalni partnerji so za uspeh projekta REAP ključni. Kot del pobud REAP-a na nacionalnem nivoju je Amnesty International vzpostavila močno partnerstvo z NVO-ji in lokalnimi organizacijami. Ta sodelovanja vseh partnerjev povečajo učinek učenja o človekovih pravicah in zagovorništva. Partnerji v državi vidijo REAP kot pozitiven vpliv na njihove programe učenja človekovih pravic in aktivnosti osveščanja. Ta partnerstva so tudi okrepila učinek Amnesty International na človekove pravice med ljudmi.

S sodelovanjem z NVO-ji in lokalnimi organizacijami REAP daje moč posameznikom, da se postavijo za svoje pravice in delujejo za zaščito pravic drugih. Amnesty International Južne Afrike je dosegla precejšnje uspehe, še posebej v sodelovanju z lokalnimi organizacijami, s katerimi je organizirala delavnice, kampanje, povezane z učenjem o človekovih pravicah, in pogovore o zdravju v podeželskih klinikah.

Na primer REAP multiplikatorji delujejo na področju varovanja pravic žensk in izvajajo izobraževanja o HIV-u in AIDS-u, tako da se približajo žrtvam nasilja v družini, nosečim ženskam in najstnikom. Partner v projektu REAP Thohoyandou Victim Empowerment Programme (TVEP) v Limpopu se trudi za doseglo ničelne tolerance do zlorab in diskriminacije zaradi spola.

Amnesty International Malezije je tudi dosegla uspehe s pomočjo partnerstev z NVO-ji in lokalnimi organizacijami pri razvijanju izobraževanj in metod za učenje o človekovih pravicah. Vsi sodelujoči partnerji se srečujejo na letnih srečanjih, na katerih revidirajo svoje nacionalne pobude ter obravnavajo primere dobre prakse. Partnerji projekta REAP v Maleziji vodijo izobraževanja o določenih temah s področja človekovih pravic, kot so delavnica o svobodi informiranja Centra neodvisnega novinarstva in delavnica “poznate svoje pravice, ko vas aretirajo”, ki jo je organizirala Suara Rakyat Malaysia’s (SUARAM, Glas malezijskih ljudi). Prisotnost REAP-a v Maleziji je ustvarila trajno partnerstvo, ki omogoča multiplikatorjem, da svoje delo razširjajo natančno in učinkovito.

“Opazil sem, da so nekateri sodelujoči organizirali svojo skupnost za skupno akcijo... nekateri sodelujoči so se naučili izraziti svoje skrbi.”

Partner v projektu REAP, Malezija

© Amnesty International

Zgoraj: Protestniki v Maleziji zahtevajo pravico do pravičnega sojenja in izpustitev ljudi, priprtih po zakonu o notranji varnosti.

Nasproti levo: Mladi aktivisti na Tajskem so se zbrali pri bedenju ob svečah.

MOBILIZACIJA MLADIH S POMOČJO UČENJA O ČLOVEKOVIH PRAVICAH

Amnesty International s podporo in sodelovanjem z mladinskimi skupinami vzgaja novo generacijo posameznikov, ki se postavljajo za človekove pravice. Amnesty International Tajske organizira izlete za mlade, kjer se učijo o človekovih pravicah, organizira tabore o aktivizmu, kjer se udeleženci učijo osnove o človekovih pravicah, kot tudi predavanja, ki vključujejo osebne zgodbe ljudi, katerih človekove pravice so ogrožene. Amnesty International Tajske tudi izvaja tečaje za mlade aktiviste in tako spodbuja kreativno razmišljanje in razvoj veščin za zbiranje sredstev. REAP-ovo delo je na Tajskem pripomoglo k razvoju voditeljskih znanj med mladimi v Amnesty International in predstavlja pomemben korak naprej pri opolnomočenju mladih Tajcev, da lahko zagovarjajo svoje pravice in se trudijo za spremembo v svojih skupnostih.

UČENJE O ČLOVEKOVIH PRAVICAH IN OPOLNOMOČENJE VODITA K DRUŽBENIM SPREMENBAM

Učenje o človekovih pravicah je ključno za doseganje družbenih sprememb. REAP izboljša stanje človekovih pravic z opolnomočenjem posameznikov, da se postavijo za svoje pravice. V Južni Afriki je REAP ljudem omogočil, da razumejo in se aktivno vključijo v uresničevanje svojih človekovih pravic, še posebej, kar zadeva pravice žensk, otrok in ljudi, okuženih s HIV-om in obolelih za AIDS-om. Posledično ljudje bolj pogosto prijavljajo primere zlorab v njihovih skupnostih.

V Maleziji se je delo REAP-a še posebej osredotočilo na vprašanje pravic žensk. Odkar so se vključile v programe REAP, se ženske postavijo po robu partnerjem, ki jih zlorablajo, in starši se odločajo poslati svoje hčere v šolo. Skupnosti so opolnomočene in tako skupno izražajo svoje skrbi. V Maleziji se skupnosti sedaj zavedajo, da lahko pri lokalnih svetih vložijo pritožbe zaradi pomanjkanja osnovne infrastrukture ali

težav z nastanitvijo. REAP je pomagal prekiniti molk.

“V kraju, kjer živim, vem, da je nekaj narobe, kadar to vidim. Delavnice Amnesty International so mi dale znanje, ki ga potrebujem, da lahko ukrepam.”

Partner v projektu REAP, Tajska

“Amnesty International je popolnoma spremenila moje življenje. Odkril sem, da obstajajo veščine, ki jih lahko pridobim, material, ki jih lahko uporabim, predvsem pa, kako lahko bolj učinkovito pomagam ranljivim skupinam. Odkril sem, da lahko za druge naredim veliko več in da lahko veliko več delim.”

Partner v projektu REAP, Malezija

“Sedaj delam z otroki v skupnosti in jih ozaveščam o HIV-u in AIDS-u, poučujem in obiskujem ljudi na domu.”

Partner v projektu REAP, Južna Afrika

Udeleženci projekta REAP sodelujejo na zborovanju pred zimbabvejsko ambasado v Pretoriji, Južna Afrika, v podporo zimbabvejskim zagovornikom človekovih pravic.

PRIPOROČILA

GLAVNA PRIPOROČILA PROGRAMA REAP

■ Zapomnite si, da je učenje o človekovih pravicah dolgoročen pristop.

Učenje o človekovih pravicah želi doseči spremembo tako odnosu kot tudi v znanju in veščinah. Ne pričakujte rezultatov čez noč, saj ta proces zahteva čas, vendar da trajne rezultate.

■ Najdite lokalne organizacije s podobnimi cilji in sodelujte z njimi, da dosežete širšo skupnost.

Kjer organizacije civilne družbe z različnimi praksami sodelujejo v procesu učenja človekovih pravic, ima več ljudi dostop do tega in večje število ljudi ukrepa za izboljšanje in varovanje človekovih pravic. Amnesty International in njeni lokalni partnerji lahko skupaj razvijejo vsebine svojega dela in tako dosežejo širše občinstvo.

■ Smiselno vključite mlade. Mladi lahko kampanjam dodajo tako navdušenje kot tudi trud in so lahko zagreti aktivisti za spremembe pri človekovih pravicah.

Mladi ljudje lahko v ustvarjanju družbenih sprememb igrajo pomembno vlogo.

Mladi so ključna ciljna skupina za rast voditeljskih veščin, rast aktivizma in razvoj kulture človekovih pravic.

■ Globalne strategije Amnesty International prilagodite lokalnim potrebam, da boste zagotovili tehtnost in dosegli trajnostne rezultate.

Metodologije učenja človekovih pravic v neformalnem okolju lahko učinkovito prilagodite za obravnavanje lokalnih problemov glede človekovih pravic, ki obenem tudi odražajo skrbi ljudi in njihovih skupnosti.

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Amnesty International je globalno gibanje z 2,2 milijona člani in podporniki v več kot 150 državah in območjih, ki se zavzemajo za odpravo grobih kršitev človekovih pravic.

Naša vizija je svet, v katerem vsak človek uživa vse pravice, opredeljene v Splošni deklaraciji človekovih pravic in ostalih mednarodnih standardih s področja človekovih pravic.

Smo neodvisni od vlad, političnih ideologij, ekonomskih interesov ali ver in se financiramo predvsem s podporo naših članov in javnih donacij.

Januar, 2010
Index: POL 32/001/2010

Amnesty International
International Secretariat
Peter Benenson House
1 Easton Street
London WC1X 0DW
United Kingdom
www.amnesty.org